

Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel
i świąt uroczystych w drukarni
STANISŁAWA GIESZKOWSKIEGO.

№ 107.

Kwartalnie kosztuje złotych szesna-
ście miesięcznie złotych sześć.

WTOREK 12 Maja 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryż.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
6	27" 6"	075 + 9°	93.	76	Zachodni słaby	Pogoda
9	2	0. 988 + 16,	83,	37	ZPl. Zachodni	Chmurno
10	7.	00 + 10,	94	24	Zachodni	Wicher Zachodni
						Pogoda z Chmurami
6	27	7" 270 + 7°	63.	54	"	Pogoda
10	2	6 692 + 17.	13.	13	Pl. Wschodni	Pogoda z Chmurami
10	5.	628 + 9,	62.	94	WPl. Wschodni	Pogoda

Str. 576 F.

Kundmachung.

Das in Krakau und dessen Gebieth dermah-
len geltende Stempelgesetz vom Jahre 1833 der
erloschenen Krakauer Regierung hat noch fernerhin
bis zu dem Zeitpunkte in Wirksamkeit zu bleiben,
in welchem die östereichische Justizverfassung und
die östereichischen Justizgesetze in diesen Gebieths-
theilen in Kraft treten werden.

Hieraus ergibt sich die Folge, daß für die
Dauer der Wirksamkeit dieser Stempelvorschriften
die in dem Krakauer Gebieth ausgestellten Urkun-
den, wenn sie den hier gültigen Vorschriften gemäß
gestempelt sind, auch in den übrigen dem Stem-
pelgesetz vom 27ten Jänner 1840 unterworfenen
Ländern der Monarchie als gesetzlich gestempelt zu
betrachten sein werden, so wie auch die in den
österr. Staaten außer dem Krakauer Gebieth aus-
gestellten Urkunden, wenn sie den dort gültigen
Stempelvorschriften entsprechen, im Falle ihres Vor-
kommens in dem Krakauer Gebieth, des Stempels
wegen nicht beanständet werden können.

Bezüglich auf die Eingaben der Partheien bey
den Behörden und die Ausfertigungen dieser letz-
teren an Partheien, können, wie es sich von selbst
versteht, die Vorschriften des noch in Wirksamkeit
bleibenden Krakauer Stempelgesetzes nur in so
ferne Geltung haben, als es sich um Verhandlung-
en bey den Behörden in dem Krakauer Gebieth
handelt.

Es werden demnach Gesuche und Eingaben der
Partheien, die von hier aus bei Behörden und
Aemtern in andern stempelpflichtigen Ländern ein-
gebracht werden, den Stempelvorschriften dieser
Länder zu folgen haben, so wie die Partheien
welche aus andern Ländern der Monarchie bei den
Behörden des Krakauer Gebiethes Eingaben über-
reichen, sich den Vorschriften des Krakauer Stem-
pelgesetzes zu fügen haben.

Ner 576 F.

OBWIESZCZENIE.

Istniejące dotąd w Krakowie i Jego okrę-
gu prawo stęplowe byłego Rządu, z roku 1833,
ma jeszcze nadal pozostać w swojej mocy aż
do czasu, — w którym ustawa sądowna i pra-
wa austriackie sądownicze, w tej części kraju
zaprowadzone zostaną.

Ztąd wypływa, że przez czas trwania sku-
teczności tych przepisów stęplowych, wszel-
kie wystawione w Krakowie dokumenta, sko-
ro są opatrzone stęplem, wedle mających tu
swoją ważność przepisów, takowe i w innych,
prawu stęplowemu z dnia 27 stycznia 1840
roku ulegających krajach Monarchii, jako le-
galnym opatrzone stęplem, uważane będą; tak
jak nawzajem dokumenta w państwach austry-
ackich po za territorium Krakowskiem wysta-
wione, skoro mającym tamże walor prawom
stęplowym są odpowiednie, na territorium Kra-
kowskiem z tytułu stępla, kwestjonowane byé
nie mogą.

Co się tyczy podawania próśb przez inte-
ressowane strony do Władz Rządowych, i re-
zolucyi przez też Władze stronom wydawać
się mających, rozumie się samo przez się, iż
przepisy mającego jeszcze swoją skuteczność
prawa stęplowego krakowskiego, o tyle tylko
mają walor, o ile rzecz tyczy się interesu u
Władz territorium krakowskiego.

W skutku tego, wszelkie podania i próśby
stron interessowanych, które ztąd (to jest z
Krakowa,) do Władz i innych Urzędów, pra-
wem stęplowem zobowiązanych w krajach Mo-
narchii zanoszone będą, przepisy stęplowe
tychże zachować winny; — tak jak nawzajem
strony, które z innych krajów Monarchii do
Władz territorium Krakowskiego podania czy-
nić będą, obowiązane są zasiósować się w tej
mierze do przepisów prawa stęplowego Kra-
kowskiego.

Das insbesondere die Taxen anbelangt, wovon der 2te Theil des Stempel- und Taxgesetzes vom 27 Jänner 1840 handelt, so folgt aus dem Umstande, daß dieses Gesetz in dem Krakauer Gebiete vorläufig nicht in Wirksamkeit tritt, daß jene Ernennungen, Verleihungen oder Conzessionen, welche von den Behörden im Krakauer Gebiete ausgehen d. h. definitiv von ihnen beschloffen werden, auch der Taxe, welche das Stempel- und Taxgesetz vom 27 Jänner 1840 vorschreibt, nicht unterzogen werden können, jedoch den Gebühren unterliegen, die in dem Krakauer Stempelgesetz festgesetzt sind; dagegen jene auf Personen im Krakauer Gebiete bezugnehmenden tarpflichtigen Ernennungen, Verleihungen und Conzessionen der Taxe des Stempel- und Taxgesetzes vom 27 Jänner 1840 unterliegen, welche von Seiner Majestät oder von Behörden in den Ländern ausgehen, wo dieses Gesetz Wirksamkeit hat.

Es ergibt sich hierbei von selbst, daß in solchen Fällen, wenn die Intimation an die Parthei in dem Krakauer Gebiete von einer Behörde dieses Gebietes geschieht, die in dem Krakauer Stempelgesetz diehfalls vorgeschriebenen Ausfertigungsgebühren nicht mehr einzutreten haben, insofern diese Gebühren die Taxe des österreichischen Gesetzes schon in sich schließen, und somit für denselben Gegenstand die Gebühr doppelt entrichtet würde.

Krakau am 23 April. 1847.

Moriz Graf Deym
t. t. Hofkommisär.

Co się tyczy w szczególności tax, o których w Części II. prawa stęplowego i taxalnego z dnia 27 Stycznia 1840 jest mowa, z uwagi na tę okoliczność: że prawo to, na terytorium Krakowskiem tymczasowo nie wchodzi jeszcze w wykonanie, wszelkie zatem nominacye, udzielenia czyli konsensa, od Władz terytorium Krakowskiego pochodzące, to jest, stanowczo przez nie zadecydowane, nie mogą opłacać taxy, którą toż prawo stęplowe i taxalne z dnia 27go Stycznia 1840 przepisuje, lecz uiszczają tylko opłatę, prawem stęplowym krakowskiem przepisaną; — przeciwnie zaś ulegają taxom prawa stęplowego i taxalnego z dnia 27 stycznia 1840 r. wszelkie nominacye, udzielenia i konsensa na osoby terytorium Krakowskiego, od JEHO CIESARSKIEJ MOŚCI lub od Władz tych krajów pochodzące, w których rzeczonye prawo ma swoją wykonalność.

Wynika przeto samo z siebie, że w takich wypadkach, jeżeli intymacya do strony interesowanej na terytorium Krakowskiem od Władz tegoż terytorium zachodzi: opłaty od rezolucyi prawem stęplowym krakowskiem w tej mierze przepisane, więcej nie mają miejsca, o ile takowe opłaty taxę prawem austriackiem przepisaną w sobie już obejmują; — inaczey za tenże sam przedmiot, należytość dwa razy byłaby opłacaną.

Kraków 23 Kwietnia 1847 r.

Maurycy Hr. DEYM.
(3r.) C. K. Kommissarz Nadworny.

Sławny Bosko, którego przybycie do naszego miasta, od kilku tygodni zapowiedziane już było, — skończył w tych dniach swoje przedstawienia w Warszawie, i co chwila przyjazd tego czarodzieja może być spodziewany.

Jak dalece zachwycał i zadziwiał obecnie całą Warszawę, dosyć będzie przytoczyć kilka wyjątków z listu pisanego tu do Krakowa.

Warszawa 5 Maja.

„Nieuwierzysz jakich tu cudów dokazuje ten pan Bosko! To człowiek nieodgadniony w swój genialnej zwinności, że niepodobna niebyć zaczarowanym, oniemionym z podziwiania! — Już to czwarty raz znajduje się on w mieście naszym, a coraz to nowszym, bardziej porywającym; — cały miesiąc przebywa już pomiędzy nami, a codzień o nim coś nowego, coś zajmującego usłyszeć można. Dyrekcyja teatrów najuprzejmiej dozwoliła mu na przedstawienia w wielkim Teatrze, gdzie dnia 12 kwietnia po raz pierwszy wystąpił, przy niezmiernym natłoku widzów; oklaskom, brawom, przywoływaniom prawie końca nie było! i tak wciąż idzie. Jak tylko imię Bosko daje się czytać na afiszu, — wszystko co tylko ma pieniądź i zamítowanie sztuki, pospiesza do kassy teatralnej, żeby nie zostać na koszu, tracąc sposobność przepędzenia najprzyjemniejszego wieczoru. Imię to ma więcéj do siebie dziś pociągu, niż sławny magnes nad żelazną

trumną Machometa w Mekkce. Inni kunsztmistrze, zaledwie dwa razy w życiu dadzą się widzieć w jakim mieście, już trzeci raz nie mają tam po co jechać; — Bosko może co rok wszędy zawitać, i będzie tak przyjętym, jak gdyby przybył po raz pierwszy.

„W dzisiejszych ciężkich czasach niurodzajów, on jeden jest szczęśliwszym gospodarzem od najbogatszych dziedziców dóbr, kluczów; — tamci każą uprawiać, polepszać rozległe, żyzne łąny, — i mało co z nich teraz zebrać mogli: — Bosko nie sieje a zbiera bogate plony; dla niego wszystko jedno czy wiosna sucha czy mokra, czy lato gorące czy zimne, czy jesień plenna czy chuda, czy zima 30 stopni daje mrozu, lub czy w hłocie wozom i koniom sprawa topiel; — on gdzie się obróci, sypią mu złoto i srebro; — czy atmosfera pogodna czy zachmurzona i zamglona, gdzie Bosko się pokaże, tam zaraz tók błyszczących wejrzeń, wypogodzonych twarzy! — bo też nie masz ciekawości którejj on nieupoił zadowoleniem. — My w Warszawie mamy wspaniałe teatry, widowiska odpowiadające ledwie nieprzesadnem życzeniom, — kilku artystów i artystek, mających sławę prawie europejską, słowem; komedyę, dramat, operę, wszystko to wyborne, — balet paryzkiemu wyrównywający; mimo to wszystko, Bosko zjawia się naraz, i jakby na dopełnienie uroku tego wszystkiego,

w nowe zachwycenie czarodziejstwem swoim przesyconą publiczność temi wszystkimi rozkoszami umysłowemi, na nowo ożywia, zachwycał „Wole trzy dni pościć!“ nie jeden sobie przy dzisiejszej drożyznie i niedostatku powiada, „a muszę widzieć tego czarownika!“

W dniach w których Bosko niewystępuje publicznie, najznakomitsze domy prawie z rąk wyrwyją go sobie. Nawet w dniu 25 kwietnia, miał zaszczyt od Jego Xiążęcej Mości Xięcia Feldmarszałka Paskiewicza być wezwanym, gdzie na salach zamkowych o godzinie w pół do dziesiątej wieczór, popisywał się w obec blisko 300 najznakomitszych zaproszonych gości; — Jego Xiążęca Mość raczył z nim przez półgodziny rozmawiać, — i uczynił mu ten honor że na następnym balu pozwolił mu znajdować się w liczbie zaproszonych gości.

„Takiego tu powodzenia doznaje tu Bosko przez cały czas swego pobytu, że prawie nie ma znakomitego domu, któryby go nie posiadał przynajmniej raz w swoich salonach it.d.“

Wiadomości zagraniczne.

— Paryż 24 Kwietnia. —

Dzisiejszy *Moniteur* ogłosił sprawozdanie o dowozie z I kwartału h. r. Dowóz ten w porównaniu z odpowiednim kwartałem roku 1846 zmniejszył się o 3,251,442 fran. a w porównaniu z 1845 r. o 1,308,847 fr. Szczególnie w wełnie i bawełnie w skutek zmniejszenia pracy przez nędzę dowóz ten zmniejszył się bardzo w porównaniu z rokiem zeszłym. Za to w porównaniu z odpowiednim kwartałem roku zeszłego przywieziono więcej zboża, lanego żelaza, węgla kamiennych, cukru, kawy, miedzi i nasion olejnych.

Z Tuluonu donoszą pod dniem 20 b. m., że fregata szwedzka *Eugenie* mająca na pokładzie xięcia Oskara szwedzkiego, xięcia Ostrogoty i bryg szwedzki *Nordenskold*, wypłynęły na morze. Okręt admirałski *Friedland* powitał flagę szwedzką 21 wystrzałami działowemi, na które podobną liczbą wystrzałów odpowiedziała fregata *Eugenie*.

Według ostatnich wiadomości z Hajti, prezydent Soulague ma zamiar posłać do Paryża i Londynu reprezentantów swego rządu z tytułami posłów nadzwyczajnych.

Według wiadomości doszłej z Algierji telegraficzną depeszą z 20 kwietnia, poddanie Kabylii w górach Dżurdzura dziś stanowczo jest zapewnioném i urządzoném. Górale uznali się poddanemi Francji i obowiazali się płacić roczny haracz; haracz ten ma być płacony w dwóch ratach rocznych. Obowiązują się przytem nie przyjmować żadnych nieprzyjaciół Francji. Europejzcykowie sami z całym bezpieczeństwem mogą jeździć po kraju, a pokolenia obowiazują się utrzymać porządek w górach. Za to przyrzeka gubernator nie posyłać w głąb kraju żadnych kolumn.

Czytamy w *Journal des Débats* pomiędzy innymi: Królowa portugalska na mocy poczwórnego przymierza, zażądała interwencji Francji, Anglii i Hiszpanii; te trzy rządy uczyniły zadość żądaniu i zapewniły o swém czynnem współdziałaniu. Część osad dwóch okrętów angielskich, brygu francuzkiego i kowety hiszpańskiej wylądowała dla obrony osoby królowej i spokojności Lizbony. Okręt liniowy angielski *Canonie* stał przy bulwarku na przeciw placu handlowego.

— Londyn 23 Kwietnia. —

Zupełna niepewność panuje tutaj, jakiej treści instrukcyje przesłano do Portugalii fregatą *Sidon* Zdaje się, że posłowi angielskiemu w Lizbonie, rozkazano ofiarować pośrednictwo pomiędzy królową i juntą pod warunkiem ogólnej amnestyi, zwofania natychmiastowego i ułożenia stosownego do ich woli gabinetu. Jeżeli te warunki dwór przyjmie, pułkownik Wylde ma je zaproponować juncie Oporto za zastrzeżeniem, że w razie ich odrzucenia, Anglia, Hiszpania i Francja siłą spokojność w Portugalii przywróca. Rząd angielski wcale nie przyznaje, że dzisiejszy stan Portugalii jest *casus foederis* poczwórnego traktatu z 1834; dopiero wówczas *casus foederis* przypuszcza, jeżeliby don Miguel wylądował w Portugalii i chciał popierać swe pretensye. Na siły angielskiej eskadry na Tagtu nie można liczyć wiele, ponieważ ta może tylko wysadzić na ląd małą liczbę żołnierzy marynarki dla obrony pałacu królewskiego. Wprawdzie 12,000 hiszpanów stojących na granicy w przeciągu dni 5 mogą być w Lizbonie, ale dotąd dyplomatycy ajenci trzech mocarstw nie otrzymali żadnych instrukcyj od swych rządów, by na interwencyę pozwolili.

W Londynie teraz w istocie odbywa się kongres muzyków z całej Europy, a współzawodnictwo pomiędzy niemi w dwóch teatrach opery tak silnie się objawia, jak kiedyś walka pomiędzy stronnictwami politycznemi. Dwa teatra opery tutaj istnieją, każdy może objąć 3000 widzów, mają orkiestry z 80—90 muzykusów złożone i równie silne chóry. Do teatru Haymarket zaangażowano Lablacha, panią Castellan, Fraschini, Gardoniego i Jenny Lind, piękna szwedka bowiem przybyła tutaj i w przyszłym tygodniu debiutuje w *Robercie Diable*. W teatrze Covent-Garden występują trzy trupy z artystami pierwszego rzędu, Grisi, Tamburini, Ronconi, Mario, Persiani i Alboni, nowy buffo Marini i tenor Salvi. Z sławnych tancerek mamy Elsler i Dumilaterę w Covent-Garden, Cerrito, Rosati, Lucylla Grahn i Taglioni w Haymarket. To nie wszystko. Jeszcze, Felix Mendelsohn wystawił z niesłychaném powodzeniem swe nowe oratorium *Elias*. Pani Dengelstedt (Jenny Lutzer) wywołuje uwielbienie koncertami, a przy tych znakomitościach muzycznych spotykamy mnóstwo innych mniej znacznych artystów, przejeżdżających zwykle kanał La Manche. Wszyscy ci ludzie potrzebują wiele pieniędzy i wie-

le ich biorą, dla tego też w owych sferach mniej się odbija głos nędzy irlandczyków.

— *H i s z p a n i a*. —

Paryż 23 kwietnia. Zniknięcie Tristanego ciągle jest przedmiotem rozmajtych komentarzy. Według jednych cofnął on się znowu w okolice Pynos i Ardebel, gdzie się już poprzednio ukrywał, czekając na wyleczenie rany, którą odebrał. Inni znowu dowodzą, że się udał do Londynu, by tam wykazać konieczność pieniężnej pomocy i niepodobieństwo prowadzenia wojny wśród intryg krzyżujących się koło hrabiego de Montemolin. Prawdziwy stan rzeczy jednak dotąd jest niewiadomym, ponieważ Tristany nikomu się nie zwierza. Opowiadają także, iż jeden z młodszych braci hrabiego de Montemolin (niewiadomo czy Don Juan czy Don Ferdynando) miał wezwac Trystanego i Ros de Eroles na konferencyę w miejsce naznaczone. Tristany jednak w swęj podejrzliwości niesłuchanie ostrożny, odpisał, iż żałuje mocno, że temu wezwaniu zadość uczynić nie może, gdyż jest chorym i prosi, by Ros de Eroles sam się udał na miejsce schadzki i o skutku konferencyi mu doniósł; wskazał przytęm Ros de Erolesowi miejsce, w którym go spotkać może. Ponieważ jednak Ros de Eroles się nie stawił, podejrzania jego w pewność się zamieniły i sądził, że uknułto spisek, którego ofiarą miał on paś i jego towarzysze. Tak opowiadają cały wypadek. Co bądź przekonywamy się, iż rzeczy w górach mocno się zmieniły.

Zdaje się rzeczą pewną, iż 16 b. m. przy-

szło do walki dość zaciętej pomiędzy gromadą karlistów a oddziałem załogi Figueras, między tem miastem a Geroną. Nic nie mówią o stratach, które poniosło wojsko królowej, kiedy karlistom miano ubić wielu ludzi i zabrać dwóch jeńców. Trudno pojąć w istocie, jaki cel tych gromad i czy działają według wspólnego planu. Według dzisiejszego ich systematu, każda szczegółowa banda obiera sobie własny kierunek taki zwykle, by nie spotkać wojsk królowej. I tak opuściły one wyższą Katalonię i zeszyły na równinę Taragony, niższą część Segre ku morzu. Jednak skutki dotąd żadne, albowiem wojska strzegą licznych punktów, a z drugiej strony kolumny ruchome kraj przebiegają ciągle. Ze strony wojsk cała taktyka zależy na marszach i kontrmarszach przeciw nader małym bandom, które ani same spoczynku nie mają, ani też nie pozwolą używać go swoim nieprzyjaciołom. Tak więc wspomniane militarne urządzenie stronnictwa krótki tylko czas trwało i o ile miało miejsce.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 10 do dnia 11 Maja.

Rylska Antonina ob., Straszewski Wincenty, z Galicyi; -- Sass baron radca dworu ces. ross., Borycki Leon, Maczakiewicz Antoni, z Polski; -- Hochue Henryk, Grünh Józef, Rose Adolf, Rose Adolf, Rhoel Marya, Potocki August hr., Bouquet Filip, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Karnicki Kajetan hr., Wasowicz Łucya ob., do Polski; -- Hasse Rozalia, Adler Hermann, Stenz Adolf, Rose Adolf, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

W imieniu

NAJJAŚNIEJSZEGO FERDYNANDA I.

Cesarza Austrii, Króla &c. &c.

Cesarsko Królewski Trybunał Miasta Krakowa i Jego Okręgu wydał Wyrok następujący:

Działo się w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod L. 106 w gmachu Władz Rządowych na Audyencyi Cesarsko Królewskiego Trybunału Miasta Krakowa i J. Okręgu, d. 5 Maja 1847 r. Wydział I.

Obecni:

J. *Pareński* Sędzia Prezydujący.

Karwacki } Sędziowie.
Czech }
Librowski Pisarz.

(podpisano) J. *Pareński*, *Librowski*.

Na skutek podania przez handel Molinarego i Synów w Wrocławiu istniejący do N. 2919 w dniu dzisiejszym wniesionego, o uznaniu upadłości handlu Karola Hermana w Krakowie przy ulicy Grodzkiej w kamienicy pod L. 199 w gminie II. Miasta Krakowa prowadzonego

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Zważywszy że podający listem z dnia 20 Kwietnia r. b. przez Karola Hermana do niego pisanym, wykazuje, że teuzę sam wyznał niemożność całkowitego zaspokojenia swych wierzytelni;

Zważywszy że list ten utwierdza zaczyna- jącą się rozchodzić wieść o niewypłacalności Karola Hermana, przeto Cesarsko Królewski Trybunał na zasadzio art. 1. 5 13. 15. 18. 19 i 20 K. H. Księgi III. upadłość handlu Karola Hermana ogłasza. Czas rozpoczęcia się teuzę z dniem 20 Kwietnia 1847 roku oznacza. Na Kommissarza upadłości z grona swego Sędziego Czecha deleguje, Kuratorami zaś P. Franciszka Xawerego Placera C. K. Notaryusza i P. Jana Franciszka Fischera kupca mianuje, wreszcie C. K. Dyrekcją Policji o dodanie straży upadłemu, a C. K. Sąd Pokoju Okręgu I. o przyłożenie pieczęci na majątku upadłego, wezwąć postanowia. Wpis cenę złotych polskich 20 ustanowia, który przez żądającego upadłości złożonym być ma.

Osądzono w Pierwszej Instancyi z exekucją tymczasową bez kaucyi.

(podpisano) J. *Pareński*, *Librowski*.

Zaleca i rozkazuje wszystkim Komornikom &

(podpisano) J. *Pareński*, *Librowski*.

Zgodność niniejszego odpisu z Wyrokiem oryginalnym zaświadcza

Pisarz C. K. Trybunału M. Krakowa i Jego Okręgu.

(1r.)

Librowski.

Jutro s powodu uroczystego święta Gazeta Krakowska niewyjdsie.